

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: **Mgr. R. V., B.**, *zastúpený: JUDr. I. Z., B.*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Odbor Železničnej polície**, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 13/2009-PK zo dňa 18. júna 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/168/2009-86 zo dňa 26. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/168/2009-86 zo dňa 26. októbra 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie generálneho riaditeľa Železničnej polície č. 13/2009-PK zo dňa 18.6.2009 **z r u š u j e** podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 211,80 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu žalobcu.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) potvrdil rozhodnutie žalovaného č. 13/2009-PK zo dňa 18.6.2009, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil personálny rozkaz správneho orgánu prvého stupňa č. 133/2009

zo dňa 24.2.2009, ktorým prepustil žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru bolo vykonané na základe zákona a v jeho medziach. Dôkazy, ktoré si žalovaný zaobstaral na preukázanie protiprávneho konania žalobcu boli získané na základe vlastného šetrenia zákonným spôsobom, pričom tieto dôkazy boli správnymi orgánmi náležite vyhodnotené a na ich základe bolo zistené, a po právnej stránke správne kvalifikované protiprávne konanie žalobcu, nezlučiteľné s postavením príslušníka železničnej polície. Spáchaním predmetného skutku, ktorým bolo zneužitie postavenia ako nadriadeného a to tým, že vydal pokyn podriadenému príslušníkovi OŽP Bratislava npor. B., aby nasadol do služobného motorového vozidla Škoda Fabia č. X. a následne s ďalšími dvoma príslušníkmi železničnej polície sa odviezli k bližšie neurčenému reštauračnému zariadeniu v Bratislave, kde po vystúpení z vozidla žalobca prikázal npor. B., aby vozidlo zaviezol späť a to aj napriek tomu, že nebol zapísaný v knihe prevádzky služobného motorového vozidla ako oprávnená osoba na jeho riadenie. Neskôr o 20.00 hod. mu žalobca cez mobilný telefón prikázal, aby sa so služobným vozidlom preňho vrátil, čo npor. B. následne vykonal v dôsledku čoho musel prerušiť služobný úkon, ktorý v tom čase vykonával a odviezol ho späť na železničnú stanicu Bratislava. Žalobca upozornil npor. B., že ak by sa niekto dotazoval, kde sú, aby povedal, že išli na krajskú prokuratúru.

V dôsledku tohto konania bol žalobca prepustený a bol s ním skončený služobný pomer podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. Túto sankciu za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnou zodpovednosťou policajta. Základné predpoklady prepustenia policajta musia byť podľa krajského súdu splnené v čase rozhodovania o ňom a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania. Žalobca svojim konaním porušil služobnú prísahu a povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

K námietke žalobcu, že mu nebola daná možnosť vyjadriť sa k návrhu na jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka železničnej polície, krajský súd uviedol, že žalovanému dňa 20.2.2009 bolo doručené písomné vyjadrenie žalobcu k návrhu na jeho

prepustenie zo služobného pomeru príslušníka železničnej polície a v tomto vyjadrení nenavrhol žiadne dôkazy, ktoré by mal správny orgán vykonať.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že personálny rozkaz o jeho prepustení nie je v súlade s § 241 zákona 73/1998 Z.z., nakoľko na tomto absentuje podpis riaditeľa ObS-ŽP Trnava túto nie je možné považovať za opodstatnenú, nakoľko podľa ustanovenia § 266 ods.1, 3 a 4 uvedeného zákona rozhodnutie o prepustení sa oznamuje doručením odpisu. K námietke nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty pre rozhodnutie predmetnej veci tak, ako to upravuje § 243 ods. 2 zákona súd zistil, že v písomnom odvolaní žalobcu zo dňa 9.3.2009 proti personálnemu rozkazu predmetnú námietku nepredniesol a nebola ani predmetom rozhodovania v danej veci. Námietku zmeškania lehoty žalobca uviedol v písomnom odvolaní proti personálnemu rozkazu zo dňa 27.1.2009, ktorým bol žalobca odvolaný z funkcie riaditeľa OŽP Bratislava a ustanovený do funkcie odborný inšpektor OdŽP Bratislava.

Vzhľadom na uvedené dôvody krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zastúpení advokátom včas odvolanie.

V odvolaní namietal, že bol ako účastník konania vo veci služobného pomeru v zmysle ust. § 231 nasl. zákona č. 77/1998 v znení neskorších predpisov oprávnený nahliadať do spisov a taktiež navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalovaný mu však realizovať toto právo neumožnil a z celého konania žalovaného nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by potvrdila, kedy sa konanie v zmysle § 235 zákona č. 73/1998 Z.z. vôbec začalo, kedy bolo podanie na začatie konania doručené oprávnenému orgánu. Naopak z konania a z návrhu na prepustenie žalobcu jasne vyplýva, že takéto konanie vôbec nepreběhlo a žalovaný mu bez začatia konania doručil návrh na prepustenie zo služobného pomeru.

Ako ďalšiu námietku uviedol žalobca, že návrh na prepustenie zo služobného pomeru žalobcu je totožný po obsahovej stránke z uznesením o vznesení obvinenia, ktoré vypracovala vojenská prokuratúra v SR.

V zmysle § 238 a zákona č. 73/1998 Z.z. ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté je oprávnený orgán s týmto rozhodnutím viazaný. O zastavení trestného stíhania voči žalobcovi bol oprávnený orgán upovedomený a aj napriek tejto skutočnosti v konaní o prepustenie žalobcu pokračoval.

Podľa žalobcu správny orgán porušil lehotu na rozhodnutie o odvolaní, ktorá v zmysle § 243 zákona č. 73/1998 Z.z. je stanovená na 60 dní a v prípade, že odvolací orgán rozhodol o predĺžení lehoty mal o nej upovedomiť policajta, pričom v danom prípade o predĺžení lehoty rozhodol odvolací orgán až po uplynutí riadnej 60 dňovej lehoty, čo zdôvodnil potrebou spoľahlivého zistenia skutočného objektívneho stavu.

Žalobca ďalej namietal, že mu bol doručený personálny rozkaz označený ako výtlačok č. 7 riaditeľa obvodnej správy železničnej polície o prepustení podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z., na ktorom absentuje podpis riaditeľa oblastnej správy železničnej polície a dátum, kedy bolo rozhodnutie doručené. Tvrdenie o neopodstatnenosti tejto námietky krajským súdom v Bratislave nemení nič na skutočnosti, že odpis rozhodnutia o prepustení by mal byť zhodný s originálom rozhodnutia, z čoho vyplýva, že na rozhodnutí, ktoré bolo žalobcovi doručené malo byť uvedené, že je to odpis a rozhodnutie malo byť podpísané.

Vzhľadom na uvedené dôvody žalobca žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o náhrade trov konania v prospech žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a následne potom ako bolo oznámenie o rozsudku vyvesené na úradnej tabuly súdu a webovej stránke Najvyššieho súdu SR www.sud.subcourt.gov.sk, www.nsud.sk vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil podľa § 250j ods. 2

písm. e/ OSP tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že personálnym rozkazom č. 133/2009 zo dňa 24.2.2009 riaditeľ oblastnej správy železničnej polície Trnava prepustil podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. žalobcu zo služobného pomeru príslušníka železničnej polície a to z dôvodu, že svojim konaním porušil služobnú prísahu a povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Správny orgán takto rozhodol, keď mal z preukázané, že počas služby dňa 12.1.2009 žalobca ako riaditeľ OŽP dal pokyn podriadenému príslušníkovi OŽP Bratislava npor. B., aby ho odviezol služobným motorovým vozidlom k bližšie neurčenému reštauračnému zariadeniu v Bratislave v blízkosti Zimného štadióna, kde po vystúpení z vozidla, prikázal npor. B., aby vozidlo odviezol späť a to aj napriek tomu, že nebol zapísaný v knihe prevádzky služobného motorového vozidla ako oprávnená osoba na jeho riadenie. V ten istý deň o 20.00 hod. mu žalobca cez mobilný telefón prikázal, aby sa so služobným motorovým vozidlom preňho vrátil, čo npor. B. následne vykonal, v dôsledku čoho musel prerušiť služobný úkon, ktorý v tom čase vykonával.

Poradná komisia generálneho riaditeľa ŽP zriadená podľa § 243 ods. 2 zákona 73/1998 Z.z. v senáte v rámci druhostupňového konania preskúmala podľa § 243 ods. 3 zákona 73/1998 Z.z. napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, doplnila súvisiaci spisový materiál a po zhodnotení všetkých dôkazov a okolností prípadu dospela k záveru, že rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového právneho stavu. Na základe tohto záveru žalovaný správny orgán napadnutým rozhodnutím rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru potvrdil a jeho odvolanie zamietol. Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 233 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na tento účel je povinný zaobstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania.

Podľa § 237 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. účastníci konania majú právo nahliadať do spisov, s výnimkou protokolov o hlasovaní a robiť si z nich výpisky. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia oprávnený orgán môže povoliť nahliadnuť do spisu aj iným osobám, ak preukážu právne dôvody svojej požiadavky.

Podľa § 238 zákona č. 73/1998 Z.z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy.

Podľa § 263 zákona č. 73/1998 Z.z. ods. 1 zastúpenie vzniká na základe plnomocenstva alebo rozhodnutím súdu. Zástupca koná v mene zastúpeného a zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

Ako vyplýva z obsahu spisu žalobca bol s návrhom na prepustenie zo služobného pomeru, ktorý bol zdôvodnený dovedy vykonanými zisteniami správneho orgánu, oboznámený dňa 18.2.2009. k tomuto návrhu sa žalobca vyjadril dňa 20.2.2009. Proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu sa žalobca odvolal prostredníctvom svojej právnej zástupkyňi, ktorá ho v konaní zastupovala na základe riadne udeleného plnomocenstva. Počas odvolacieho konania právna zástupkyňa žalobcu požiadala konajúci správny orgán o možnosť nahliadnutia do spisu žalobcu. Správny orgán právnej zástupkyňi nahliadnutie do spisu

neumožnil so zdôvodnením, že v žiadosti neuviedla konkrétne dôvody k nahliadnutiu do spisu a na základe nariadenia generálneho riaditeľa ŽP č. 25/2005 sa advokátovi alebo inému zástupcovi, ktorého si policajt určil na zastupovanie v konaní pred súdom, umožní nahliadnúť do osobného spisu, vyhotoviť si výpisky alebo kópie z dokladov nachádzajúcich sa v osobnom spise len na základe riadne odôvodnenej písomnej žiadosti schválenej generálnym riaditeľom ŽP.

Zákon č. 73/1998 Z.z. zakotvuje konkrétne procesné práva pre zákonom určený okruh osôb, realizácia ktorých má oprávnenému orgánu pri tom, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci. Cieľom tejto úpravy je posilniť právo účastníka konania na informácie týkajúce sa priebehu a výsledkov konania. Zmyslom využitia tohto procesného práva v priebehu správneho konania je predovšetkým prispieť k získaniu prehľadu o všetkých doterajších úkonoch správneho orgánu tak, aby na základe poznatkov a podľa vlastnej úvahy mohol účastník konania využívať ďalšie procesné práva, predovšetkým právo navrhovať dôkazy a doplnenie podkladov. Takéto zákonné právo môže účastník konania a jeho právny zástupca využívať v ktoromkoľvek štádiu konania. Uplatňovať ho možno vždy voči konajúcemu orgánu, u ktorého sa spis nachádza. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je správny orgán povinný umožniť realizovať procesné právo účastníka len čo o to požiada. Je nesporné, že z právneho významu zastupovania v konaní, keď v zmysle § 263 veta druhá zástupca koná v mene zastúpeného a zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému, sa oprávnenie týkajúce účastníka konania vzťahuje aj na jeho zástupcu. Z tohto dôvodu sa žalovaný správny orgán nemôže odvolávať na nariadenie generálneho riaditeľa ŽP č. 25/2005, ktorým zástupcovi, ktorého si policajt určil na zastupovanie v konaní pred súdom, umožní nahliadnúť do osobného spisu, len na základe riadne odôvodnenej písomnej žiadosti schválenej generálnym riaditeľom ŽP, nakoľko zástupca koná v mene zastúpeného a odmietnutie žiadosti účastníkovi konania o nahliadnutie do spisu by bolo potrebné kvalifikovať ako porušenie jeho práva v zmysle citovaného zákona.

Ako vyplýva z ustanovenia § 237 zákona č. 73/1998 Z.z. odôvodnenosť požiadavky nazrieť do spisu by mal preukázať žiadateľ vo svojej žiadosti o nazretie do spisu iba v prípade, ak sa jedná o iné osoby, ktoré preukážu právne dôvody svojej požiadavky. V prejednávanom prípade je nesporné, že toto procesné pochybenie správneho orgánu malo za následok nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, nakoľko v odvolacom konaní trojčlenný senát poradnej komisie generálneho riaditeľa ŽP dňa 25.3.2009 požiadal

generálneho riaditeľa ŽP o predĺženie určenej lehoty na rozhodnutie vo veci, nakoľko po prerokovaní senátom zistil, že prvostupňový orgán v danej veci nezabezpečil potrebné dôkazy pre rozhodnutie vo veci, pričom je potrebné nahliadnuť do trestného spisu Vojenskej obvodovej prokuratúry a zabezpečiť ďalšie potrebné dôkazné podklady, najmä úradné záznamy policajtov, týkajúcich sa disciplinárneho prevedenia žalobcu. Z tohto postupu správneho orgánu vyplýva, že správny orgán zabezpečil ďalšie dôkazné prostriedky v konaní, voči ktorým sa žalobca nemal možnosť brániť, nakoľko nebol o nich žiadnym spôsobom oboznámený a mohol sa o ich existencii a vlastne aj použití dozvedieť iba priamo z druhostupňového rozhodnutia správneho orgánu.

Z ohľadom na túto okolnosť je neumožnenie nahliadnutia do spisu právnej zástupkyňi žalobcu podstatnou vadou správneho konania, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie správneho orgánu zrušiť, nakoľko účastníkovi konania v dôsledku toho, že nebolo dovolené nazrieť do spisov bola sťažená účinná obrana, a bolo porušené jeho právo stanovené v § 237 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e/ z toho dôvodu, že v konaní správneho orgánu bola zistená vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ostatnými dôvodmi odvolania žalobcu nestotožnil, nakoľko námietka žalobcu, že mu nebola daná možnosť vyjadriť sa k návrhu na jeho prepustenie zo služobného pomeru neobstojí, nakoľko návrh na prepustenie zo služobného pomeru mu bol doručený 18.2.2009 a k nemu sa vyjadril písomne dňa 20.2.2009. Takisto predĺženie zákonnej lehoty na rozhodnutie odvolaní bolo žalobcovi cestou jeho právnej zástupkyne oznámené dňa 18.5.2009. K námietke žalobcu, že napriek tomu, že bolo trestné stíhanie zastavené sa v konaní o prepustení žalobcu pokračovalo, najvyšší súd vychádzal z už v minulosti prijatého stanoviska, že správne personálne konanie o prepustení zo služobného pomeru a trestné konanie sú samostatnými konaniami s osobitnou právnou úpravou, pričom v konaní o prepustení zo služobného pomeru nemožno vydanie rozhodnutia viazať a podmieňovať rozhodnutím orgánu činnom v trestnom konaní. Kým v konaní o prepustení zo služobného pomeru stačí preukázanie porušenia služobnej prísahy, alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom s podmienkou, že ponechanie v služobnom

pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, v trestnom konaní podmienkou rozhodnutia o uznaní viny je preukázanie spáchania skutku, ktorý má povahu trestného činu, alebo prečinu (právny názor NS SR 1 Sžo/152/2007).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 246 písm. c/ ods. 1 veta prvá OSP a náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP. Z obsahu súdneho spisu ako aj predloženej špecifikácie trov právneho zastúpenia žalobcu zo dňa 24.9.2009 súd zistil, že si žalobca uplatnil na náhradu tieto trovy konania: prevzatie a príprava veci, konzultácia s klientom, podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru, pričom jeden úkon právnej pomoci predstavoval 53,49 Eur + 10,163 Eur DPH + 6,9 Eur režijný paušál, v celkovej sume 70,603 Eur za úkon, čo za tri úkony predstavuje spolu 211,80 Eur.

Trovy odvolacieho konania za právne zastupovanie uplatnené žalobcom boli, ale ich vyčíslenie súdu nebolo predložené ani v lehote podľa § 151 ods. 1 OSP, súd preto postupoval podľa § 151 ods. 2 a žalobcovi priznal náhradu len za trovy vyplývajúce z obsahu súdneho spisu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. marca 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková